

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **E. A.**, zast. JUDr. Petrem Práglem, advokátem, se sídlem Ústí nad Labem, Dlouhá 5, proti žalovanému: **ředitel Policie České republiky, Správa Severočeského kraje**, se sídlem Ústí nad Labem, Lidické náměstí 899/9, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 9. 2006, č. j. 15 Ca 54/2006 - 38,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 2400 Kč na účet advokáta JUDr. Petra Prágla, se sídlem Ústí nad Labem, Dlouhá 5, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalovaný jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 17. 2. 2006, č. j. 834, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí ředitele Policie České republiky, Okresního ředitelství Teplice ve věcech služebního poměru ze dne 25. 11. 2005, č. 1003/2005, o propuštění žalobce ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (dále jen „služební zákon“) z důvodu porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem, s tím, že služební poměr žalobce končí podle § 108 odst. 3 téhož zákona dnem doručení rozhodnutí o propuštění, neboť jednání žalobce je třeba posuzovat jako úmyslné zvláště závažné porušení služební přísahy. V naposledy uvedeném rozhodnutí správní orgán prvního stupně uvedl, že dne 28. 10. 2005 kolem 2:30 hod. oznámil na dispečink záchranné služby pan M. Š., že byl napaden neznámým pachatelem u diskotéky A. v T. Šetřením orgánů Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR OR Teplice byl druhého dne jako pachatel

uvedeného útoku zjištěn K. H. Správní orgán prvního stupně dále konstatoval, že bylo jednoznačně prokázáno (např. výpovědi M. Š. zachycenou v protokolu o trestním oznámení ze dne 28. 10. 2005, č. j. ORTP-2295/KPV-OOK-2005, výpovědi J. S. obsaženou v úředním záznamu o podaném vysvětlení ze dne 4. 11. 2005, č. j. ORTP-717-16/01-2005, a dalších osob), že po napadení před vchodem do diskotéky seděl žalobce s pachatelem K. H. a dalšími osobami ve svém automobilu a nejméně 10 minut řešili celou situaci, neboť nemohli vyjet z parkoviště před diskotékou, protože výjezd byl záměrně zablokován vozidlem TAXI. V době, kdy žalobce seděl ve vozidle s pachatelem přepadení, tento mu sdělil, že bodl „vyhazovače“ nožem a následně žalobci nůž ukázal, což vyplývá z úředního záznamu o podání vysvětlení žalobce ze dne 28. 10. 2005, č. j. ČTS ORTP-2259/KPV-OOK-2005. Žalobce tedy věděl, že k napadení „vyhazovače“ došlo, kdo je jeho pachatelem a přesto z místa odjel do ulice Husitská v Teplicích. Zde byl dne 28. 10. 2005 kolem 3:00 hod kontaktován vyšetřujícími policisty Obvodního oddělení Teplice-město, avšak tyto důležité informace jim zatajil. Uvedeným chováním se žalobce dopustil úmyslného porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem. Žalobce vše pravdivě uvedl, až když byl dne 28. 10. 2005 v 16:45 hod vyzván k doplnění vysvětlení. Po celou dobu, která v mezidobí uplynula neučinil služební zákrok, ani žádné oznámení svému nadřízenému na linku 158, případně jiné opatření k provedení služebního zákroku, jak mu to ukládá § 7 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR. Jednou ze základních povinností příslušníka Policie České republiky je ochrana života a zdraví osob. Není možné akceptovat, aby policista neprojevil dostatek osobní statečnosti a svým kolegům nebo svému nadřízenému neoznámil důležité skutečnosti potřebné k vyšetřování závažné trestné činnosti, které byl přítomen a o které věděl. Správní orgán prvního stupně poukázal na zvláštnost postavení policisty ve společnosti a uzavřel, že pochybení žalobce je zásadního charakteru a jeho chování v dané situaci bylo v příkrém rozporu se služební přísahou.

K odvolání žalobce bylo prvoinstanční rozhodnutí žalovaným potvrzeno. V odůvodnění žalovaný zopakoval skutková zjištění, poukázal na písemnosti, z nichž tato vyplývají a stejně jako správní orgán prvního stupně, s jehož odůvodněním se ztotožnil, upozornil na zvláštnost postavení policisty. Konstatoval, že písemné materiály vyvrací námitku žalobce, že nebyl zjištěn skutečný stav věci a že tedy správní orgán prvního stupně neměl příslušné relevantní informace o tom, že byl spáchán trestný čin nebo přestupek. Poukázal na judikaturu, podle které policista složením služební přísahy mj. slíbil, že bude čestným příslušníkem Policie České republiky, čímž se nepochybně zavázal, že jak v době služby, tak i mimo službu se bude chovat čestně, tj. nebude porušovat zákony. Plnění povinností vyplývajících ze služebního poměru a ze složené služební přísahy nelze redukovat pouze na dobu, kdy je policista ve službě. Z § 7 odst. 2 zákona o Policii ČR podle žalovaného kupříkladu vyplývá, že policista i v době mimo službu je nejen oprávněn ale i povinen za stanovených podmínek v mezích zákona provést služební zákrok, popř. učinit jiné opatření k provedení služebního zákroku. Výklad žalobce, že policista v době mimo službu není povinen jednat podle služební přísahy by znamenal, že by v této době nemusel být statečným a ukázněným příslušníkem Policie ČR. Mohl by se chovat jakkoliv, po přijetí do služebního poměru by již nadále nemusel splňovat i v občanském životě požadavek bezúhonnosti, který je podmínkou k přijetí do služebního poměru (§ 3 písm. a/ služebního zákona) a složení přísahy by za těchto okolností ztrácelo jakékoliv opodstatnění. K námitce žalobce, ve které zpochybňuje vážnost zranění poškozeného žalovaný uvedl, že poškozený byl prokazatelně napadnut a bodnut nožem a jeho následná účast na soutěži „Pohár silných mužů“ na tom nic nemění. Čestné prohlášení ze dne 10. 12. 2005 podepsané údajně J. S., jímž je zpochybňován protokol o výpovědi tohoto svědka ze dne 16. 11. 2005, které žalobce předložil, v kontextu všech důkazů nemění skutkový stav dané věci a je samo o sobě

pochybné. Námitka žalobce spočívající v tom, že předložené důkazy nemají žádnou důkazní hodnotu je podle žalovaného irrelevantní, jelikož se v daném případě jedná o správní uvážení příslušného služebního funkcionáře v rámci přijetí personálního opatření a ne o trestní řízení. Důkazy, které měl žalovaný k dispozici, podle jeho názoru jednoznačně prokázaly skutkový stav. Žalovaný neshledal důvodnou ani námitku žalobce spočívající v tom, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je zatíženo vadou spočívající v tom, že o hrubé porušení služební přísahy by se jednalo v tom případě, kdyby za ně mohl být žalobce potrestán nepodmíněným trestem odnětí svobody. Žalovaný k této námitce poukázal na rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 2. 1999, sp. zn. 22 Ca 481/98, podle kterého nelze směřovat trestní řízení a řízení ve věci propuštění ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona. Pokud je příslušník Policie České republiky propuštěn ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona pro jednání, které je kvalifikováno jako porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem a za totožné jednání je proti němu vedeno trestní stíhání, nelze dospět k závěru, že propuštěním ze služebního poměru byla porušena presumpce nevinny stanovená v čl. 40 Listiny základních práv a svobod. Přestože žalobce zpochybňuje své jednání a jeho závažnost, tak ze zjištěných skutečností je podle žalovaného nezvratně prokázáno, že porušil služební přísahu úmyslně zvláště závažným způsobem. Žalovaný uzavřel, že správní orgán prvního stupně postupoval v souladu se služebním zákonem.

Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem, v níž uvedl, že je služební přísahou vázán mimo jiné pouze k tomu, aby se při plnění služebních povinností řídil zákony, ústavou a rozkazy, včetně pokynů nadřízených. Namítal, že není pravda, že prokazatelně věděl o tom, že byl spáchán trestný čin a přesto nic neučinil (neprovedl bezprostředně služební zákrok). V kritický den nebyl ve službě a nemohl tak porušit ústavu a nebyl ani nositel povinností na základě rozkazu či jiného pokynu svého nadřízeného. Rozhodnutí žalovaného pokládá za nesprávné, neboť žalovaný jednání žalobce po právní stránce nesprávně kvalifikoval, neboť žalobce neměl k dispozici potřebnou informaci, aby mohl oznámit spáchání trestného činu. Z § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona vyplývá, že žalobce může být propuštěn ze služebního poměru pouze ze dvou důvodů: poruší-li služební přísahu anebo poruší-li služební povinnost zvláště hrubým způsobem. Žalobce se domnívá, že mu služební přísaha neukládá, aby hlásil podezření ze spáchání trestného činu v době, kdy je mimo službu. Relevantní informaci o tom, že byl spáchán trestný čin žalobce neměl. Konstatoval, že byl v uvedený den se svojí přítelkyní K. S., na niž upíral veškerý svůj zájem. Ostatnímu vůbec nevěnoval pozornost, včetně svého okolí, nevěnoval tedy pozornost ani rozhovoru, který byl veden v jeho automobilu. Pokud měl K. H. v automobilu cosi naznačovat o spáchání trestného činu, pak žalobce ho prakticky nevnímal, protože jeho zájmem byla přítelkyně, kterou spolu s J. S. jako jediné z celé skupiny znal. Vzhledem k tomu, že podle služebního zákona má být zjištěn skutečný stav věci, tak podle žalobce měli být ve věci vyslechnuti všichni, kdo ten den byli s ním v automobilu a to jako svědci a nikoliv pouze úředním záznamem. J. S. ohledně svého tvrzení, na které správní orgány obou stupňů odkazují, později ve svém prohlášení uvedl, že protokol o jeho výsledku byl nepřesně formulován. Úřední záznamy pak podle žalobce ve svém důsledku nemají žádnou vypovídací hodnotu. Žalobce navrhl provedení důkazu spisem ORTP-721/01-2005, výsledkem všech zúčastněných osob, které jsou v tomto spisu uvedeny, výsledkem žalobce a J. S. Pokud žalobce ve správním řízení vypověděl tak, že se o spáchání trestných činů ublížení na zdraví a výtržnictví dozvěděl přímo od pachatele, tak vypovídal nepřesně a to pouze proto, že mu bylo naznačeno, že pokud se dozná, bude věc uzavřena pouze kázeňsky. Žalobce navrhl, aby Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodnutí správního

orgánu prvního stupně i rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že tvrzení žalobce, že měl být ze služebního poměru propuštěn pro porušení služebních povinností s odkazem na § 7 zákona o Policii České republiky považuje za zavádějící a chybné. V daném případě se nemohlo jednat o porušení služební povinnosti, jelikož v době mimo službu policista neplní služební úkoly. Musí se však chovat tak, aby jeho chování nebylo v rozporu s požadavkem kladeným na trvání služebního poměru. Stále se na něj hledí jako na příslušníka Policie ČR a je na něj kladen požadavek bezúhonnosti v jednání a chování tak, jak je uveden v § 3 písm. a) služebního zákona. Je zcela nerozhodné, zda k úmyslnému porušení předpisů dochází ve službě či v době mimo službu. Není akceptovatelné, aby se policista choval v souladu s přísahou pouze v době služby, zatímco v osobním a soukromém životě by mohl porušovat právní předpisy bez jakýchkoliv důsledků pro svou profesi. Žalovaný poukázal na judikaturu Krajského soudu v Ostravě (sp. zn. 22 Ca 136/95, sp. zn. 22 Ca 395/98), a konstatoval, že žalobce složením přísahy mj. slíbil, že bude čestným příslušníkem Policie ČR, čímž nepochybně slíbil, že jak v době služby tak i mimo službu se bude chovat čestně, tj. nebude porušovat právní předpisy. Z § 6 odst. 3 služebního zákona vyplývá, že složení služební přísahy je předpokladem existence služebního poměru. Plnění povinností vyplývajících ze služebního poměru a ze závazků, které na sebe žalobce vzal složením služební přísahy nelze redukovat pouze na dobu, kdy je policista ve službě. Z § 7 odst. 2 zákona o Policii ČR vyplývá, že policista je i v době mimo službu nejen oprávněn ale i povinen za stanovených podmínek v mezích zákona provést zákrok, popřípadě učinit jiné opatření k provedení zákroku. Žalovaný s poukazem na shromážděné důkazy zdůraznil, že tyto v plném rozsahu a nepochybnitelně prokázaly jednání žalobce v dané věci. Z tohoto důvodu nebylo nutné provádět další šetření, případně provést dodatečně další výslechy účastníků. Sám žalobce se v rámci řízení o skončení služebního poměru před správním orgánem prvního stupně ke svému jednání doznal. Názor žalobce, že úřední záznamy nemají žádnou důkazní hodnotu považuje žalovaný za chybný. Služební zákon totiž v § 130 odst. 2 vymezuje, co je důkazem, když uvádí, že důkazem je vše, co může přispět ke zjištění skutečného stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníků řízení a svědků, znalecké posudky, zprávy apod. Žalovaný poukázal na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 1994, sp. zn. 28 Ca 154/93, ve kterém je mimo jiné vysloven právní názor, že podle § 130 služebního zákona je možné k dokazování použít všech prostředků, které jsou v souladu se zákonem, přičemž důkazem je vše, co může přispět ke zjištění skutečného stavu věci, tedy nejen účastnické a svědecké výpovědi, ale i zprávy, vyjádření, listiny. Žalovaný tak dospěl k závěru, že jako důkaz lze v souladu s uvedeným ustanovením služebního zákona použít i úřední záznam. Uzavřel, že správní orgány obou stupňů provedly veškeré potřebné úkony pro objektivní zjištění stavu věci a ze spisové dokumentace je zřejmé, že skutkový stav věci byl dostatečně prokázán. Navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 20. 9. 2006, č. j. 15 Ca 54/2006 – 38, rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a dále rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 7625 Kč. V odůvodnění s odkazem na dispoziční zásadu konstatoval, že se nemohl zabývat intenzitou jednání žalobce, neboť žalobce v tomto směru uplatnil námitku až při ústním jednání, tedy po uplynutí zákonné lhůty a proto krajský soud napadené rozhodnutí přezkoumal pouze v rozsahu vymezeném v žalobě. Krajský soud stručně popsal jednání žalobce, tak jak jej zjistily správní orgány a konstatoval, že lze se žalobcem souhlasit v tom, že v takovém jednání, pokud by bylo zjištěno, by bylo nutné spatřovat porušení

služební povinnosti. Mezi základní povinnosti policisty totiž podle § 28 odst. 1 písm. a) služebního zákona patří i svědomitě a řádně plnění úkolů uložených zákonem a dalšími obecně závaznými právními předpisy, mezi které patří i provedení služebního zákroku v mezích zákona i v době mimo službu, případně učinění jiného opatření k provedení služebního zákroku, zejména vyrozumění nejbližšího policejního útvaru o páchání trestného činu nebo přestupku, kterým je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek, jak vyplývá z § 7 odst. 2 zákona o Policii ČR. Pokud by tedy žalobce služební zákrok v době mimo službu neprovedl či alespoň neučinil jiné opatření k jeho provedení, nesplnil by svědomitě a řádně úkol mu uložený zákonem, čímž by se dopustil porušení základní služební povinnosti policisty. Podle krajského soudu přitom nelze souhlasit s názorem žalovaného, že služební povinnost může policista porušit pouze v době výkonu služby, jelikož provedení služebního zákroku či učinění opatření k jeho provedení při naplnění podmínek uvedených v § 7 odst. 2 zákona o Policii ČR i mimo službu, je jednou ze zvláštních povinností, kterou zákon neukládá každému, nýbrž pouze policistům a jež tedy může vzniknout jen přijetím do služebního poměru. Jednání žalobce by nicméně podle krajského soudu bylo možné považovat i za porušení služební přísahy, jak to posoudily správní orgány obou stupňů. Ve služební přísaze totiž policista mimo jiné slibuje, že při plnění svých služebních povinností se bude vždy řídit ústavou a zákony a v souladu s nimi i rozkazy a pokyny svých nadřízených. Neprovedením služebního zákroku či neučiněním jiného opatření k jeho provedení by se tedy žalobce neřídil § 7 odst. 2 zákona o Policii ČR. Uvedeným jednáním tedy žalobce podle krajského soudu porušil nejen služební povinnost, nýbrž i služební přísahu a nelze souhlasit s názorem žalobce, že mohl být ze služebního poměru propuštěn pouze na základě zvlášť závažného porušení služební přísahy, nebo zvlášť závažného porušení služební povinnosti, jelikož jedním skutkem je možné se dopustit více disciplinárních deliktů, podobně jako je tomu u trestných činů. Krajský soud tedy uzavřel, že první žalobní námitku neshledal důvodnou.

V případě druhé žalobní námítky však krajský soud dospěl k závěru, že provedenými důkazy nebyla spolehlivě prokázána vědomost žalobce o uvedeném trestném činu a zamlčení této skutečnosti policejní hlídce. Podle krajského soudu by totiž tyto skutečnosti mohly být z povahy věci prokázány pouze tvrzeními žalobce i osob, které bezprostředně po incidentu nasedly do jeho vozidla, stejně tak jako poškozeného a dalších osob, které se v rozhodné době nacházely před diskotékou. Krajský soud zmínil úřední záznamy obsažené ve správním spisu, poukázal na § 130 odst. 1 a 2 zákona o služebním poměru a uvedl, že při zjišťování skutečného stavu věci je nicméně zapotřebí vycházet zejména z původních důkazů. Je-li proto možné v dané věci vyslechnout svědky, nemůže dokazování spočívat jen v provedených úředních záznamech, ale je nutné svědky vyslechnout, a to i za přítomnosti policisty, s nímž je vedeno příslušné řízení ve věci služebního poměru, aby mohl klást svědkům otázky a měl reálnou možnost vyjádřit se ke skutečnostem, které tito svědci uvádějí. Poukázal na to, že ke stejnému závěru dospěl i Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 16. 5. 2006, č. j. 7 Ca 104/2005 - 26. Ani tvrzení, která žalobce učinil v rámci trestního řízení vedeného proti K. H. nepředstavují původní důkazy, neboť je žalobce neuvedl v rámci řízení o skončení služebního poměru. Navíc tyto důkazy byly pořízeny v jiných typech řízení, v nichž žalobci nehrozil žádný postih, nebo mu hrozila mírnější sankce, než v nyní projednávané věci. V řízení o skončení služebního poměru policisty nelze vycházet z jeho vyjádření, které bylo učiněno před zahájením řízení, tak jako nelze v trestním řízení za důkaz považovat výpověď obviněného, jež byla opatřena před sdělením obvinění. Je nutné vycházet z toho, že řízení o propuštění ze služebního poměru představuje správní trestání a proto se na něj musí analogicky vztáhnout příslušné zásady trestního řízení. Z provedených důkazů je původním důkazem pouze výpověď žalobce, kterou při ústním jednání v řízení o skončení

služebního poměru učinil do protokolu ze dne 3. 11. 2005, č. j. ORTP-721-2/01-2005. V ní však žalobce toliko v obecné rovině odkázal na svá tvrzení v řízení o kázeňském přestupku, aniž je jakkoliv konkretizoval a uvedl, že svého postupu lituje. Z této výpovědi tedy nelze vycházet. Navíc v odvolacím řízení žalobce tvrdil, že o spáchání trestného činu neměl relevantní informaci, neboť na diskotéce byl jeho zájem upnutý na přítelkyni a okolnímu dění, včetně rozhovoru v automobilu nevěnoval pozornost. Za tohoto stavu měl správní orgán uskutečnit podrobný výslech žalobce a rovněž tak měl přistoupit k provedení výslechů ostatních svědků. Takto však správní orgán nepostupoval, v důsledku čehož neobjasnil rozhodné skutečnosti, bez nichž nemůže být učiněn závěr o porušení služební přísahy ze strany žalobce. Krajský soud tak dospěl k závěru, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění, které nemůže provádět soud v přezkumném řízení, neboť by tím nahrazoval činnost správního orgánu. S ohledem na shora uvedené skutečnosti krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel vytýká krajskému soudu pochybení (nesprávné posouzení právní otázky) pokud ohledně druhé žalobní námitky dospěl k závěru, že provedenými důkazy doposud nebyla spolehlivě prokázána vědomost žalobce o shora uvedeném napadení nožem jinou osobou u vchodu do diskotéky a zamlčení této skutečnosti policejní hlídce, a namítá, že krajský soud nerespektoval § 130 odst. 1, 2 a 3 služebního zákona. V této souvislosti poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2004, č. j. 2 As 17/2003 – 79, publikované pod č. 571/2005 Sb. NSS, podle kterého úřední záznam pořízený v trestním řízení není vyloučen z okruhu důkazních prostředků v řízení o propuštění ze služebního poměru a hodnocení důkazů podle vlastní úvahy je právem služebního funkcionáře vyplývající z § 130 odst. 4 služebního zákona. Soud se tak k žalobní námitce může zabývat jen tím, zda toto hodnocení vychází ze zjištěných skutečností a je jejich logickým vyústěním. Stěžovatel má za to, že zákonodárce ustanovením § 130 zákona o služebním poměru nestanovil pořadí důležitosti důkazních prostředků ani pořadí jejich vypovídající důkazní síly. Poukazuje na skutečnost, že žalobce byl v rámci řízení o propuštění ze služebního poměru ústně vyzván k vyjádření se k dané věci i písemnostem a měl možnost navrhnout důkazy. V průběhu tohoto správního řízení sám žalobce odkázal na svou výpověď učiněnou též den (3. 11. 2005) v rámci projednání přestupku pod č. ORTP-717/01-2005, kde sám podrobně uvedl, co mu bylo o předmětném napadení známo a znovu zopakoval, že svého jednání lituje. Tato výpověď žalobce byla podpořena dalšími již uvedenými důkazy, a proto se výslech těchto osob v postavení svědků podle správního řádu jeví stěžovateli jako nadbytečný. Stěžovatel dále s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 4. 2005, č. j. 2 As 74/2003 – 86, publikovaný pod č. 585/2005 Sb., v němž soud dospěl k závěru, že rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, na rozdíl od kázeňského trestu, není sankcí, ale personálním opatřením a proto se nemůže jednat o správní trestání a tím více o uplatňování zásad pro trestní řízení. Vyslovil přesvědčení, že se krajský soud dopustil nepřipustného extenzivního výkladu při rozhodování o skončení služebního poměru, když nezohlednil to, že zákon o služebním poměru je speciálním zákonem s vlastními procesními pravidly v hlavě deváté (ust. § 122 až § 138), včetně procesních práv účastníků řízení. Stěžovatel dále nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že nebyly objasněny rozhodné skutečnosti, bez nichž nemůže být učiněn závěr o porušení služební přísahy ze strany žalobce. K odkazu krajského soudu na rozsudek Městského soudu v Praze stěžovatel konstatoval, že podle jeho názoru by se obecně odůvodnění rozsudku nemělo odvolávat na nepublikovaný

názor soudu v jiné věci. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 9. 2006, č. j. 15 Ca 54/2006 – 38, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se se závěry krajského soudu ztotožňuje. Zopakoval, že neměl k dispozici informaci o spáchání trestného činu, neboť se věnoval své přítelkyni. Navrhl, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, a které by jej opravňovaly se od uplatněného důvodu kasační stížnosti odchýlit. Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že není důvodná.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval důvodností námitky stěžovatele, v níž se dovolával skutkové podstaty ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud opodstatněnou, neboť v žádném případě nelze o rozsudku krajského soudu tvrdit, že je nepřezkoumatelný, ať již pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí; musí se přitom jednat o vady, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, a nebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny. Takovými nedostatky napadený rozsudek netrpí, neboť je v něm logicky zdůvodněn závěr, který krajský soud učinil i důvody o něž své rozhodnutí opřel.

Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou ani z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžejní námitka stěžovatele spočívala v tom, že krajský soud nerespektoval § 130 odst. 1, 2 a 3 služebního zákona, když dospěl k závěru, že stěžovatel neobjasnil rozhodné skutečnosti, bez nichž nemůže být učiněn závěr o porušení služební přísahy ze strany žalobce. Nejvyšší správní soud k této námitce konstatuje následující:

Z rozhodnutí žalovaného (stěžovatele) vyplývá, že při zjišťování skutkového stavu věci vycházel z následujících podkladů: protokol o trestním oznámení poškozeného ze dne

28. 10. 2005, č. j. ORTP-2295-/KPV-OOK-2005, úřední záznam o podaném vysvětlení žalobce podle § 158 odst. 5 trestního řádu ze dne 28. 10. 2005, č. j. ORTP-2259/KPV-OOK-2005, úřední záznam k případu napadení (pobodání) nožem ze dne 28. 10. 2005, č. j. ORTP-717-7/01-2005, protokol o ústním projednání přestupku se žalobcem ze dne 3. 11. 2005, č. j. ORTP-717-9/01-2005, a výpověď poškozeného ze dne 17. 11. 2005, č. j. ORTP-717-33/01-2005, která se však chování žalobce bezprostředně netýkala.

Mezi všemi výše uvedenými podklady (důkazy), z nichž stěžovatel vycházel při zjišťování skutkového stavu věci ohledně napadení nožem (u vchodu do diskotéky A.) K. H. a následném zamlčení této skutečnosti policejní hlídce žalobcem, je obsažen pouze jediný důkaz, jenž byl pořízen přímo v řízení o skončení služebního poměru žalobce, kterým je protokol o ústním jednání v řízení o skončení služebního poměru se žalobcem ze dne 3. 11. 2005, č. j. ORTP-721-2/01-2005, před správním orgánem prvního stupně. Žalobce v tomto protokolu odkázal na svá tvrzení (mimo jiné se přiznal, že mu pachatel K. H. ukázal nůž, kterým bodl či jinak poranil poškozeného) z řízení o kázeňském přestupku zachycená v protokolu o ústním projednání přestupku se žalobcem ze dne 3. 11. 2005, č. j. ORTP-717-9/01-2005.

Správní orgány obou stupňů tedy vycházely převážně z důkazů pořízených v jiných řízeních (trestní řízení proti H., řízení o uložení kázeňského trestu, přestupkové řízení), přičemž všechny výše uvedené důkazy potvrzují především to, že pachatel K. H. bodl poškozeného a poté nastoupil spolu s žalobcovým kamarádem J. S., K. H. a její sestrou M. H. do žalobcova vozu, kde již žalobce seděl, zde se přibližně 10 minut zdržel a poté z vozu vystoupil a utekl. Žádný z důkazů, jež měly správní orgány k dispozici, až na protokol o ústním projednání přestupku se žalobcem ze dne 3. 11. 2005, č. j. ORTP-717-9/01-2005, úřední záznam o podaném vysvětlení žalobcem podle § 158 odst. 5 trestního řádu ze dne 28. 10. 2005, výpovědi J. S. pořízené v trestním řízení formou úředního záznamu ze dne 4. 11. 2005 a protokolu o výpovědi J. S. ze dne 16. 11. 2005 však neobsahují popis toho, co se událo ve voze žalobce poté, co došlo k pobodání poškozeného a pachatel do něj spolu s ostatními nastoupil. Dění ve voze je přitom klíčové pro správné posouzení celé věci, tedy toho, zda se žalobce ve svém voze od pachatele o pobodání poškozeného dozvěděl a tuto skutečnost pak následně zamlčel hlídce Policie ČR, čímž se měl dopustit zvlášť závažného úmyslného porušení služební přísahy. Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že stěžovatel v průběhu odvolacího řízení již žalobce nevyslechl a to navzdory tomu, že žalobce v řízení před žalovaným (stěžovatelem) a později také v žalobě namítal skutečnost, že si nebyl vědom spáchání trestného činu pachatelem K. H., neboť jeho zájem byl upnutý na přítelkyni, se kterou byl na diskotéce a která seděla i v autě, a okolnímu dění včetně rozhovoru v automobilu nevěnoval pozornost.

Hodnocení důkazů je věcí správního orgánu a je ovládáno zásadou volného uvážení. Provádění důkazů v řízení o propuštění ze služebního poměru je úkolem správních orgánů. Správní orgán je povinen přesně a úplně zjistit skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit podklady pro vydání rozhodnutí. Volba, množství a druh prováděných důkazů je věcí správního uvážení. Stejnou zásadou je ovládáno i následné hodnocení provedených důkazních prostředků. Porušení služební přísahy nebo služební povinnosti zvlášť závažným způsobem musí být důkazy dostatečně prokázáno. Podle § 130 odst. 4 služebního zákona hodnotí správní orgán důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny ve vzájemné souvislosti. Kritériem volného uvážení jsou zásady logiky, přičemž v odůvodnění správního rozhodnutí musí být způsob hodnocení důkazů náležitým způsobem popsán. V posuzovaném

případě však stěžovatel takto nepostupoval, když mu k prokázání zvlášť závažného úmyslného porušení služební přísahy stačila pouze výpověď žalobce. Žádnou další výpověď týkající se toho, co se dělo ve voze žalobce již správní spis neobsahuje. Pouze trestní spis (v řízení proti K. H.) obsahuje výpověď J. S. pořizenou do úředního záznamu ze dne 4. 11. 2005, č. j. ORTP-717-16/01-2005, ve které uvedl, že si sedl do auta, vedle žalobce, který řídil, přičemž na zadních sedadlech se hádala K. s jejím bratrem (K. H.) a s M. H., kdy bratr děvčat vykřikoval, že nenechá na sestru sahat a že jí jenom bránil. Po tomto K. H. na výzvu žalobce vystoupil z vozidla a odešel. Trestní spis obsahuje dále protokol o výpovědi J. S. ze dne 16. 11. 2005, č. j. ORTP-717-30/01-2005, ve které uvedl, že po té, co všichni nastoupili do vozidla, tak K. H. začal ječet, že nenechá sahat na svou sestru, že ji bránil. Dále uvedl, že si nevzpomíná, zda K. H. uvedl, že by poškozeného bodl nožem a neví, zda ukazoval nůž. Ani z těchto výpovědí J. S. nevyplývá nade vší pochybnost, že by žalobce věděl o tom, že došlo k pobodání poškozeného. Jedinými důkazy nasvědčujícími tomu, že žalobce o pobodání věděl, tak zůstávají výpovědi samotného žalobce. Nejvyšší správní soud s ohledem na shora uvedené konstatuje, že námitka žalobce uvedená v odvolání, že si nebyl vědom spáchání trestného činu, ve spojení s nedostatkem důkazů vypovídajících o tom, co se ve vozu žalobce po spáchání trestného činu skutečně odehrálo, mělo být zřetelným podnětem pro žalovaného, aby se věci podrobně zabýval a nevycházel pouze z důkazů získaných v jiných řízeních, pokud původní důkazy a jejich pořizení bylo dostupné. Je tedy zjevné, že je třeba doplnit dokazování o výsledcích ostatních svědků, především o výsledcích osob, jež seděly se žalobcem v jeho autě poté, co došlo k pobodání poškozeného, neboť důkazy obsažené ve správním spise nejsou dostatečné pro závěr stěžovatele o splnění podmínek pro propuštění ze služebního poměru uvedených v § 106 odst. 1 písm. d), § 108 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb. V této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že v posuzovaném případě důkazy netvoří ucelený logicky provázaný důkazní řetězec, v němž žádný důkaz nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost důkazů ostatních, získané důkazy nepotvrzují zákonnost a správnost závěru stěžovatele a nestaví najisto, že se žalobce výše uvedeného jednání vskutku dopustil. Důvody odpovídající § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru tedy za daného stavu nemají svou oporu ve správním spise a nelze mít za současného stavu věci za to, že při posouzení možnosti žalobcova propuštění ze služebního poměru bylo zjištěno naplnění zákonného důvodu umožňujícího žalobcovo propuštění.

Nejvyšší správní soud se s ohledem na shora uvedené zcela ztotožňuje s názorem krajského soudu, že žalovaný měl uskutečnit podrobný výslech žalobce a měl rovněž přistoupit k provedení výslechů svědků M. Š., P. G., D. N., pppap. K., prap. Č. a jiných osob, které se v rozhodné době nacházely před diskotékou a mohly počínání útočníka i žalobce sledovat. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel se měl zaměřit především na výslech osob, jež bezprostředně poté, co došlo k pobodání poškozeného nasedly do vozidla žalobce, tj. nejen J. S., ale i obou ve vozidle přítomných žen, a nepochybně též K. H.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že podle § 130 odst. 1 služebního zákona je k dokazování možné použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci a které jsou v souladu s právními předpisy. Podle odst. 2 je důkazem vše, co může přispět ke zjištění skutečného stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníků řízení a svědků, znalecké posudky, zprávy, vyjádření a potvrzení orgánů a organizací, listiny, věci a ohledání. V ustanovení § 130 odst. 4 je pak zakotvena zásada volného hodnocení důkazy, podle které služební funkcionář hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.

Výše uvedená možnost správního orgánu použít všech prostředků opatřených v souladu s právními předpisy, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný věc však neznamená, že by si správní orgán mohl zjišťování skutkového stavu v řízení o skončení služebního poměru ulehčit tím, že vyjde úplně nebo v drtivé většině z důkazů pořízených v jiných řízeních se zcela odlišným předmětem, kdy navíc jsou mu známi všichni svědci a nic mu nebrání v jejich vyslechnutí. To pramení z odlišnosti předmětu a tím i cílů a použitých důkazních prostředků v různých typech řízení, nehledě na to, že různé druhy řízení jsou upraveny odlišnými procesními předpisy a práva a povinnosti účastníků řízení se tak v nich mohou lišit jak již zdůraznil krajský soud. Nejvyšší správní soud stejně jako krajský soud poukazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2006, č. j. 7 Ca 104/2005 – 26, a ztotožňuje se s krajským soudem v tom, že při zjišťování skutečného stavu věci je potřeba vycházet zejména z původních důkazů; tedy je potřeba vyslechnout svědky i za přítomnosti policisty s nímž je vedeno příslušné řízení ve věci služebního poměru, aby mohl klást svědkům otázky a měl reálnou možnost vyjádřit se ke skutečnostem, které tito svědci uvádějí.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že se plně ztotožňuje s názorem krajském soudu, že obecně je potřeba vycházet z původních důkazů a je nutné vyslechnout všechny svědky za přítomnosti obviněného. Správní orgány jsou obecně povinny samy si opatřit dostatek podkladů pro své rozhodnutí. V souladu s § 130 odst. 1 a 2 služebního zákona a v souladu se zásadou procesní ekonomie lze použít také důkazy získané i v jiném správním řízení vedeném jiným správním orgánem (např. trestní řízení, řízení o přestupku), ovšem zjištěný skutkový stav věci nelze opírat pouze o takovéto důkazy. Uvedený názor pak potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu, který již ve svém rozhodnutí ze dne 29. 1. 2004, č. j. 2 As 17/2003 – 79, publikovaném pod č. 571/2005 Sb. NSS konstatoval, že *úřední záznam (zde o oznámení trestné činnosti) pořízený v trestním řízení je vyloučen podle § 158 odst. 5 trestního řádu jako důkaz v trestním řízení, avšak není vyloučen z okruhu důkazních prostředků v řízení o propuštění ze služebního poměru (§ 130 odst. 1 a 2 zákona ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky); primárním však zůstává provedení důkazů původních, pokud je jejich provedení dostupné tak, jak je tomu v projednávané věci.*

K námitce stěžovatele ve které namítá, že krajský soud odkázal na nepublikovanou judikaturu Nejvyšší správní soud pouze stručně konstatuje, že stěžovateli lze přisvědčit v tom, že dokud není soudní rozhodnutí publikováno, neměl by jej soud používat, odkazovat na něj a argumentovat jím. Účastník řízení totiž nemůže nepublikovanou judikaturu znát, přihlédnout k ní a případně se s ní argumentačně vypořádat. S ohledem na to, že v posuzované věci spočívá zásadní námitka stěžovatele v nerespektování § 130 odst. 1, 2 a 3 služebního zákona krajským soudem však Nejvyšší správní soud v odkazu krajského soudu na nepublikovanou judikaturu nespatřuje takové pochybení, které by samo o sobě mělo vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v rozhodnutí krajského soudu nezjistil namítaná pochybení, kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovanému, který ve věci úspěch neměl, určil soud povinnost zaplatit procesně zcela úspěšnému žalobci náhradu důvodně vynaložených nákladů v celkové výši 2400 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Tato částka představuje náklady právního

zastoupení žalobce, které Nejvyšší správní soud vyčíslil na základě skutečností zřejmých ze soudního spisu. Náklady právního zastoupení žalobce ve výši 2400 Kč jsou tvořeny jedním úkonem právní služby podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1. 9. 2006 (písemné podání soudu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) této vyhlášky) a režijním paušálem podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý úkon. Nejvyšší správní soud nezahrnul do nákladů právního zastoupení odměnu za převzetí a přípravu zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb, neboť JUDr. Petr Prágl, advokát, zastupoval žalobce již v řízení před krajským soudem.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu